

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO ENERGETIKOS KOMISIJA

2016 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisija (toliau – Komisija) yra nuolatinė komisija, sudaryta 2012 m. gruodžio 4 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XII-33 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo energetikos komisijos sudarymo“.

Komisijos pirmininkas ir pirmininko pavaduotojas patvirtinti 2012 m. gruodžio 13 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XII-59 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“, kuris 2015 m. gegužės 21 d. buvo pakeistas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XII-1742 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 4 d. nutarimo Nr. XII-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“.

2016 metais Komisijoje dirbo 14 narių:

- 1) Ričardas Sargūnas – Komisijos pirmininkas nuo 2015 m. gegužės 21 d.,
- 2) Kęstutis Masiulis – Komisijos pirmininko pavaduotojas,
- 3) Linas Balsys,
- 4) Vydas Gedvilas,
- 5) Kęstutis Daukšys – Komisijos pirmininkas iki 2015 m. gegužės 21 d.,
- 6) Algimantas Dumbrava,
- 7) Eugenijus Gentvilas,
- 8) Zbignevas Jedinskis,
- 9) Dainius Kreivys,
- 10) Andrius Kubilius,
- 11) Arvydas Mockus,
- 12) Andrius Palionis,
- 13) Artūras Skardžius,
- 14) Birutė Vėsaitė.

Lietuvos Respublikos Seimo pavedimų vykdymo kontrolės informacinės sistemos duomenimis 2016 m. Komisija:

- gavo **102** pareiškimus, raštus ir kitus dokumentus;
- parengė ir išsiuntė **116** atsakomųjų ir iniciatyvinių raštų;

Ataskaitiniu laikotarpiu Komisijos pirmininkas sušaukė 20 posėdžių, kuriuose svarstyti 18 parlamentinės kontrolės klausimų (įskaitant ir 2014 m. gruodžio 18 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XII-1504 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Seimo energetikos komisijai atlikti parlamentinį tyrimą dėl energetikos sektoriuje veikiančių asmenų finansinės komercinės veiklos 2009–2014 metais“ 2 straipsniu numatytas įpareigojimas Komisijai išsiaiškinti ir nustatyti ar buvo atlikti veiksmai, priimti sprendimai dėl klausimų, kuriuos jai pavesta iširti) ir 5 kiti klausimai.

Komisija Seimo pavedimu svarstė kaip papildomas komitetas 1 įstatymo projektą ir pateikė dėl jo savo išvadą.

2016 metais Komisija Seime suorganizavo 1 tarptautinę konferenciją, prisidėjo prie 1 konferencijos Seime organizavimo ir priėmė 2 užsienio delegacijas.

Informacija apie Komisijos posėdžius ir kitus renginius buvo reguliariai skelbiama Seimo internetiniame tinklapyje adresu http://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=9132&p_k=1, siunčiama Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriui.

Parlamentinis tyrimas

Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisija, kuriai Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. XII-1504 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisijai atlikti parlamentinį tyrimą dėl energetikos sektoriuje veikiančių asmenų finansinės komercinės veiklos 2009–2014 metais“ (toliau – Nutarimas) pavesta atlikti parlamentinį tyrimą dėl energetikos sektoriuje veikiančių asmenų finansinės komercinės veiklos 2009–2014 metais buvo įpareigota išsiaiškinti:

1) ar 2010 metais buvo importuota ir Lietuvos Respublikos vartotojams parduota kaip remtinos (AB Lietuvos elektrinėje pagamintos) 0,6 TWh elektros energijos, dėl ko vartotojai permokėjo 52 417 000 Lt:

a) kokios šio pardavimo priežastys ir pasekmės; kurie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, AB „Lietuvos energija“ ir (ar) AB Lietuvos elektrinės atsakingi asmenys dalyvavo priimant ir priėmė šį sprendimą; ar šiems asmenims buvo taikytos atsakomybės priemonės;

b) kokiais motyvais buvo grįstas Lietuvos Respublikos energetikos ministro Arvydo Sekmoko įsakymas, kuriuo buvo nustatyta didesnė, negu iš tiesų buvo būtina, elektros gamybos kvota Lietuvos elektrinei; šio įsakymo rengėjus; kokios sutartys dėl to buvo sudarytos su dujų tiekėjais, koks tų sutarčių turinys, kokie įmonės, sudariusios sutartis, įsipareigojimai;

2) ar 2009–2011 metais AB „Lietuvos energija“ ir (ar) AB Lietuvos elektrinė vykdė komercinę prekybą apyvartiniais taršos leidimais, dėl kurios buvo patirta 147 651 653 Lt nuostolių:

a) kokios šios komercinės prekybos priežastys ir pasekmės; kurie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, AB „Lietuvos energija“ ir (ar) AB Lietuvos elektrinės atsakingi asmenys savo sprendimais sudarė sąlygas vykdyti ir vykdė tokią komercinę veiklą; ar buvo taikytos atsakomybės priemonės ir išieškota žala iš šioje veikloje dalyvavusių asmenų;

b) ar dėl AB Lietuvos elektrinės pasirašytų prekybos apyvartiniais taršos leidimais sutarčių ir jų pakeitimais prisiimtų įsipareigojimų nebuvo sukurtos prielaidos įmonei ateityje patirti žalą;

c) ar dėl įmonės vykdomos prekybos apyvartiniais taršos leidimais susidarę nuostoliai buvo tinkamai nurodomi įmonės finansinėse ataskaitose; kokiu būdu šie nuostoliai buvo dengiami;

3) priežastis, lėmusias tai, kad į AB „Lietuvos energija“, AB Lietuvos elektrinės, AB „Lietuvos energijos gamyba“, AB „Litgrid“, AB LESTO reguliuojamos veiklos sąnaudas ir turtą buvo įtraukti nereguliuojamai veiklai priskirtini sąnaudos ir turtas, taip pat tai, kad nebūtinai sąnaudos reguliuojamai veiklai vykdyti buvo įtrauktos į reguliuojamos veiklos sąnaudas; asmenis, kurie parengė ir priėmė šiuos sprendimus; ar tokiu būdu nebuvo iškraipyti reguliavimo ir finansinėse ataskaitose pateikti duomenys;

4) ar pirkdavo AB „Lietuvos elektrinė“, AB „Lietuvos energija“ (nuo 2013 m. rugpjūčio 30 d. – UAB „Lietuvos energija“), AB „Lietuvos energijos gamyba“, AB „Litgrid“, AB LESTO prekes ir paslaugas iš asmenų, su kuriais sieja (siejo) administraciniai, valdymo, nuosavybės ryšiai, 2010–2014 metais; ar šiame punkte nurodytos įmonės pirkdavo prekes ir paslaugas iš tiesiogiai nereguliuojamų (priklausančių įmonės grupei) asmenų (IV bloko įmonių) 2010–2014 metais; kodėl ir kiek pirkdavo šių prekių ir paslaugų; ar šios prekės ir paslaugos buvo perkamos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą; ar pirkimas galimai nesivadovaujant Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis turėjo įtakos reguliuojamos veiklos tarifo dydžiui;

5) kiek, iš kokių tiekėjų, kokiems tikslams AB „Lietuvos elektrinė“, AB „Lietuvos energija“ (nuo 2013 m. rugpjūčio 30 d. – UAB „Lietuvos energija“), AB „Lietuvos energijos gamyba“,

AB „Litgrid“, AB LESTO įsigijo prekių, paslaugų, produktų pagal sąnaudų kategorijas, apimančias konsultavimo, teisinės, reklamos, reprezentacijos, viešinimo, informavimo, mokslinių tyrimų ir kitas panašias paslaugas, 2010–2014 metais;

6) ar būdai, kuriais AB LESTO 2010–2013 metais vykdė elektros energijos įsigijimus reguliuojamų ir garantinių vartotojų poreikiams tenkinti, taip pat tinklo technologiniams nuostoliams ir savoms reikmėms dengti, atitiko Viešųjų pirkimų įstatymą ir kitus teisės aktus, ar užtikrino mažiausias sąnaudas energetikos sistemai;

7) kokia yra (buvo) „Baltpool“ ir „Nord Pool Spot“ (Šiaurės šalių elektros birža) veiklos įtaka elektros energijos kainoms Lietuvoje ir kaip 2010–2014 metais AB LESTO vykdė elektros energijos įsigijimus reguliuojamų ir garantinių vartotojų poreikiams tenkinti, taip pat tinklo technologiniams nuostoliams ir savoms reikmėms dengti; ar įsigijimai buvo vykdomi vadovaujantis mažiausios kainos kriterijumi trumpalaikėje ir ilgalaikėje perspektyvoje, mažiausių sąnaudų kriterijumi energetikos sistemai;

8) kokios priežastys lėmė, kad AB „Lietuvos energija“ (nuo 2013 m. rugpjūčio 30 d. – UAB „Lietuvos energija“), AB LESTO ir AB „Litgrid“ priimant sprendimus dėl pelno paskirstymo buvo išmokėti dividendai 2010–2014 metais; kurie atsakingi asmenys dalyvavo priimant sprendimus; kokie išmokėtų dividendų finansavimo šaltiniai; kokio dydžio ir kuriems asmenims buvo suteikta parama 2010–2014 metais;

9) kokiais principais remdamosi AB „Litgrid“ ir AB LESTO vykdė balansavimo veiklą; ar balansavimo veiklos sąnaudos ir pajamos užtikrino efektyviausias balansavimo kainas elektros energijos sistemos naudotojams;

10) ar galiojusi ir šiuo metu galiojanti teisinio reguliavimo tvarka nesudarė (nesudaro) paskatų ir galimybių reguliuojamiems asmenims pelno centrus iškelti į nereguliuojamas veiklas; ar galiojusi ir šiuo metu galiojanti teisinio reguliavimo tvarka nesudarė (nesudaro) paskatų ir galimybių nereguliuojamos veiklos sąnaudas dengti iš reguliuojamos veiklos pajamų;

11) ar Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (VKEKK) tinkamai kontroliavo energetikos įmonių veiklą 2009–2014 metais.

Dėl valstybinių institucijų laiku nepateiktų dokumentų, didelės dokumentų apimties, tyrimo metu atsiradusių papildomų klausimų, kuriuos būtina detaliau išanalizuoti, Komisijos darbo terminas buvo pratęstas du kartus (2015 m. gegužės 21 d. nutarimas Nr. XII-1744 ir 2015 m. lapkričio 26 d. nutarimas Nr. XII-2097) ir galutinė išvadų pateikimo Seimui data buvo 2016 m. gegužės 31 d.

Komisija 2016 m. kovo 23 d., balandžio 6 d., 13 d., gegužės 4, 11 posėdžiuose (5 posėdžiai), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo laikinųjų tyrimo komisijų įstatymu, Lietuvos Respublikos Seimo statutu, analizavo įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius su klausimais, kuriuos išsiaiškinti Komisija buvo įpareigota, taip pat kviestųjų ir kitų asmenų žodžiu bei raštu pateiktą informaciją.

Seimo Energetikos komisija, atlikusi parlamentinį tyrimą dėl energetikos sektoriuje veikiančių asmenų finansinės komercinės veiklos 2009–2014 metais gegužės 11 d. posėdyje 6 Komisijos nariams pritarus, 2 – susilaikius pritarė parlamentinio tyrimo išvadoms ir pateikė jas Seimui tvirtinti Seimo nutarimo projektu Nr. XIIP-4397. Birželio 16 d. Seimo posėdyje tyrimo išvados buvo patvirtintos ir priimtos Seimo nutarimu Nr. XII-2456.

Svarstyti įstatymų projektai:

- Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės atlikto valstybinio audito ataskaitos „2015 m. rugsėjo 11 d. preliminarios sutarties tarp UAB NT Valdos ir UAB Karalienės Mortos mokykla sudarymas ir vykdymas“ rekomendacijų įgyvendinimo“ projektas Nr. XIIP-4496.

Birželio 21 d. Komisijos posėdyje buvo svarstomas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės atlikto valstybinio audito ataskaitos „2015 m. rugsėjo 11 d. preliminarios sutarties tarp UAB NT Valdos ir UAB Karalienės Mortos mokykla sudarymas ir vykdymas“ rekomendacijų įgyvendinimo“ projektas Nr. XIIP-4496, kuriuo siekiama įgyvendinti Valstybės kontrolės atlikto valstybinio veiklos audito „2015 m. rugsėjo 11 d. preliminarios sutarties tarp UAB NT Valdos ir UAB Karalienės Mortos mokykla sudarymas ir vykdymas“ ataskaitos rekomendaciją atkreipti dėmesį į Valstybės kontrolės nustatytas problemas dėl valstybės valdomų įmonių (toliau – VVI) vykdomos veiklos ir turto naudojimo, kurios turėtų būti sprendžiamos valstybės mastu. Projektu taip pat siekiama, kad būtų nustatytos VVI veiklos ir turimo nekilnojamojo turto valdymo gairės ir kryptys, taip prisidedant prie valstybės gaunamos grąžos iš VVI didinimo, ir siekiant, kad VVI veikla ir valstybinės žemės naudojimas būtų kuo efektyvesni ir racionalesni.

Komisija pritarė Seimo nutarimo projektui Nr. XIIP-4496 ir pasiūlė pagrindiniam Audito komitetui šį projektą tobulinti, atsižvelgiant į Seimo Energetikos komisijos pateiktą pasiūlymą.

- **Seimo rezoliucijos „Dėl Černobylio atominės elektrinės avarijos 30-ųjų metinių bei Baltarusijos Astravo rajone statomos atominės elektrinės keliamo pavojaus Lietuvai ir siūlymo Vyriausybei imtis visų reikiamų veiksmų grėsmei sumažinti“ projektas (Nr. XIIP-4324) ir Seimo rezoliucijos „Dėl Černobylio atominės elektrinės avarijos 30-ųjų metinių bei Baltarusijos Astravo rajone statomos atominės elektrinės keliamo pavojaus Lietuvai ir siūlymo Vyriausybei imtis visų reikiamų grėsmei sumažinti“ projektas (Nr. XIIP-4327)**

Gegužės 4 d. posėdyje Komisija savo iniciatyva svarstė Seimo rezoliucijos „Dėl Černobylio atominės elektrinės avarijos 30-ųjų metinių bei Baltarusijos Astravo rajone statomos atominės elektrinės keliamo pavojaus Lietuvai ir siūlymo Vyriausybei imtis visų reikiamų veiksmų grėsmei sumažinti“ projektą (Nr. XIIP-4324) ir Seimo rezoliucijos „Dėl Černobylio atominės elektrinės avarijos 30-ųjų metinių bei Baltarusijos Astravo rajone statomos atominės elektrinės keliamo pavojaus Lietuvai ir siūlymo Vyriausybei imtis visų reikiamų grėsmei sumažinti“ projektą (Nr. XIIP-4327), kuriais siekiama įpareigoti Lietuvos Respublikos Vyriausybę imtis visų reikalingų veiksmų, jog nesaugios Baltarusijos atominės elektrinės statyba būtų sustabdyta. Komisija pritarė Seimo rezoliucijoms. Pagrindiniame komitete šios rezoliucijos buvo apjungtos į vieną ir 2016 m. gegužės 12 d. Seimo posėdyje priimta bendra rezoliucija „Dėl Černobylio atominės elektrinės avarijos 30-ųjų metinių bei Baltarusijos Astravo rajone statomos atominės elektrinės keliamo pavojaus Lietuvai ir siūlymo Lietuvos Respublikos Vyriausybei imtis visų reikiamų veiksmų grėsmei sumažinti“ (Nr. XII-2350).

Svarstyti parlamentinės kontrolės klausimai ir priimti sprendimai

- **Dėl Nacionalinės energetikos strategijos**

Balandžio 6 d. posėdyje Komisija domėjosi Nacionalinės energetikos strategijos rengimo aktualijomis. Lietuvos energetikos instituto specialistai Arvydas Galinis ir Juozas Augutis Komisijos nariams pristatė strategijos rengimo etapus, iš kurių kaip svarbesnius paminėjo energetikos raidos scenarijų formavimą, jų modeliavimą, konkrečių, visapusiškai pagrįstų tikslų energetikoje ir jų įgyvendinimo priemonių formulavimą.

Tiek Komisijos nariai, tiek kviestieji svečiai, tarp kurių buvo Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos, Pasaulio energetikos tarybos Lietuvos komiteto, Pramoninkų konfederacijos,

Atsinaujinančių energetikos išteklių konfederacijos atstovai išsakė nemažai svarių argumentų, ko pasigendama ir į ką reikėtų atkreipti dėmesį tobulinant Nacionalinės energetikos strategijos projektą, ko pasėkoje posėdyje buvo priimtas sprendimas pasiūlyti Energetikos ministerijai išanalizuoti ir įvertinti Pasaulio energetikos tarybos Lietuvos komiteto pirmininko R. Juozaičio ir Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos pastabas ir pasiūlymus dėl Nacionalinės energetikos strategijos.

- **Dėl vieno subjekto vykdomos reguliuojamos ir komercinės veiklos bei kylančių rizikų**

Balandžio 6 d. Komisija posėdyje nagrinėjo Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 67 ir 68 straipsnių nuostatų aspektus. Posėdyje dalyvavę VKEKK atstovai paaiškino, kad esant dabartiniam teisiniam reglamentavimui, susidaro situacija, kada vienam subjektui teikiant VIAP paslaugą bei kartu vykdant nereguliuojamą veiklą, atsiranda galimybė nereguliuojamoje veikloje susidaryti pelnui pasinaudoti VIAP schema, kai nereguliuojama veikla kryžmiškai subsidijuojama iš VIAP gautomis pajamomis, o pagal galiojantį teisinį reglamentavimą nėra numatyta pakankamų reguliavimo priemonių ir VKEKK nėra suteikta reikiamų įgaliojimų vykdyti nereguliuojamos veiklos priežiūrą, gauti informaciją ar imtis kitų reguliavimo veiksmų. Komisija pritarė VKEKK išsakytiems pasiūlymams ir skatins teisės aktų pakeitimus, įtvirtinančius, kad jei yra nustatyta reguliuojama veikla ir užtikrinama investicijų grąža remiamoje (VIAP) dalyje, tai taip pat šis ūkio subjektas turėtų gauti ne didesnę negu protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą ir nereguliuojamoje veikloje.

- **Dėl centralizuotai tiekiamos šilumos neefektyvaus vartojimo daugiabučiuose pastatuose ir vėlavimo įgyvendinant Direktyvos 2012/27/ES nuostatas**

Balandžio 13 d. posėdyje Komisija domėjosi centralizuotai tiekiamos šilumos neefektyviu vartojimu daugiabučiuose pastatuose. Į Komisijos posėdį pakviesti svečiai, tarp kurių buvo Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos ir UAB „Mano būstas“ vadovai bei kiti atsakingi asmenys, supažindino Komisijos narius su keliomis alternatyvomis, kaip kuo tiksliau nustatyti kiekvieno daugiabučio gyventojų suvartojamą šilumą.

Posėdyje nutarta minėtas alternatyvas aptarti su Aplinkos ministerija, kuri, vadovaudamasi tik daugiabučių atnaujinimo modeliu, ne visada įsiklauso į efektyvesnius pasiūlymus. Taip pat į šiuos svarstymus ketinama įtraukti Lietuvos savivaldybių asociaciją, kuri turėtų aktyviau domėtis įgyvendinamais efektyviais pastatų atnaujinimo projektais ir šią naudingą praktiką skleisti visos Lietuvos savivaldybėms.

- **Dėl Ignalinos atominės elektrinės uždarymui skirtų lėšų panaudojimo**

Balandžio 13 d. Komisija bendrame posėdyje kartu su Seimo Ekonomikos komitetu svarstė klausimą dėl Ignalinos atominės elektrinės uždarymui skirtų lėšų panaudojimo. Įvertinus susidariusią situaciją, buvo priimtas sprendimas prašyti Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos pateikti informaciją, kokių priemonių imtasi, kad būtų gautas papildomas finansavimas dėl VI Ignalinos atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimo po 2020 m.

- **Dėl papildomų įgaliojimų suteikimo Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai vykdomos reguliuojamos veiklos patikrinimus**

Balandžio 20 d. posėdyje Komisija išgirdo VKEKK pirmininkės I. Žilienės didelį susirūpinimą dėl nepakankamų jos vadovaujamos komisijos veiklos įgaliojimų ir prašė pritarti

papildomų įgaliojimų komisijai suteikimui, vykdant reguliuojamos veiklos patikrinimus. Posėdyje buvo išgrynintos įvairiapusiškos problemos, kurių pasėkoje nacionalinis šalies kainų ir energetikos reguliuotojas negali tinkamai atlikti savo funkcijų: patikrinimų metu tikrinamos energetikos įmonės neteikia prašomos informacijos, trukdo atlikti veiksmus ir neįsileidžia į patalpas VKEKK atstovų, todėl VKEKK neturi galimybės patikrinti pirminių dokumentų ir duomenų (buhalterinių įrašų, sąskaitų faktūrų, darbo užmokesčio fondo naudojimo pagrįstumo).

Bendru sutarimu pritarta Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 8 ir 36 straipsnių pakeitimo ir papildymo 24¹ straipsniu įstatymo projektui (Nr. XIIP-4025), kad Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai būtų suteikti papildomi įgaliojimai vykdant reguliuojamos veiklos patikrinimus.

- **Dėl Astravo atominės elektrinės tiekimo į Lietuvą ribojimo priemonių**

Gegužės 4 d. Komisijos posėdyje Kauno technologijos universiteto mokslininkas prof. dr. Saulius Gudžius kartu su Elektros perdavimo sistemos operatoriaus „Litgrid“ atstovais pristatė studiją, kurioje išnagrinėjo technines priemones riboti Astravo atominėje elektrinėje (AE) pagamintos elektros patekimą į Lietuvą. Mokslininkų manymu, efektyviausia priemonė, kurią būtų galima įgyvendinti per trumpą laikotarpį, yra komercinio elektros srauto ribojimas – kitaip sakant, draudimas parduoti iš Baltarusijos atkeliavusią elektrą biržoje. Efektyviausia ir patikimiausia priemonė Astravo elektros srautui į Lietuvą riboti ilguoju laikotarpiu yra Baltijos šalių elektros sistemų sinchronizacija su kontinentinės Europos tinklais.

Išklausiusi posėdyje pateiktą informaciją, Komisija priėmė sprendimą prašyti Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos išanalizuoti tarptautinius susitarimus dėl Lietuvos dalyvavimo vieningoje Rusijos ir Baltarusijos elektros sistemoje-vadinamame BRELL žiede ir pateikti išvadą dėl galimų pasekmių Lietuvai, atsisakius priklausyti šiai sistemai.

- **Dėl koncerno „Gazprom“ suteiktos gamtinių dujų kainos nuolaidos Lietuvos vartotojams**

Birželio 1 d. posėdyje Komisija siekė išsiaiškinti, ar koncerno „Gazprom“ suteikta gamtinių dujų kainos nuolaida Lietuvos vartotojams nebuvo pritaikyta parduodant dujas Estijai. Posėdyje pristatyta informacija, kurioje aiškiai ir vaizdžiai įvairių diagramų ir grafikų pagalba buvo parodytas procesas, kaip vyksta gamtinių dujų prekyba tarp Lietuvos ir Estijos bei kaip koncerno „Gazprom“ suteikta nuolaida taikoma UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ vartotojams ir išsklaidyta abejonė, jog minėta nuolaida galėjo būti perleista Estijos vartotojams. Siekiant atsakyti į visus Komisijos narių klausimus minėta tema, buvo nuspręsta kreiptis į Lietuvos Respublikos finansų ministeriją, prašant pateikti detalią informaciją, kokį kiekį ir už kokią kainą 2015 m. (pagal mėnesius) UAB „LITGAS“ pardavė gamtines dujas Estijos Respublikai, kokia buvo pardavimo marža bei nutarta kreiptis į AB „Amber Grid“, prašant pateikti detalią informaciją, kokia yra gamtinių dujų perdavimo sistemos kainodara įleidimo ir išleidimo taškuose ir ar tokia kainodara taikoma Estijoje.

- **Dėl netinkamo reglamentavimo, nagrinėjant vartotojų atsiskaitymo už suvartotą karštą vandenį, kai karšto vandens apskaitos prietaisai sugedę (neįrengti) arba jų rodmenys nedeklaruojami, tvarką**

Birželio 1 d. Komisija posėdžio metu išklausiusi informaciją, konstatavo, kad šiuo metu Lietuvos Respublikos teisės aktuose įtvirtinta netinkama atsiskaitymo už suvartotą karštą vandenį, tais atvejais, kai karšto vandens apskaitos prietaisai sugedę (neįrengti) arba jų rodmenys nedeklaruojami, tvarka. Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad atsiskaitymo už karštą vandenį minėtais atvejais tvarka įstatyminiu lygmeniu nėra reglamentuota, t.y. nėra nurodyta nei koku būdu turėtų būti apskaičiuojamas karšto vandens kiekis, nei kuri institucija turėtų patvirtinti šiam tikslui

normatyvus, todėl ši situacija geriausiai būtų išspręsta įstatyminiu lygmeniu, pavedant atsakingai institucijai parengti metodiką, pagal kurią būtų atsiskaitoma už karštą vandenį.

Komisijos manymu, būtina kuo skubiau kompleksiskai įvertinti situaciją ir įstatyminiu lygmeniu reglamentuoti anksčiau minėtus klausimus. Priimtas sprendimas kreiptis į Lietuvos Respublikos energetikos ministeriją, su prašymu apsvarstyti galimybę parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Seimui Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo pakeitimus, kuriuose būtų numatyta, kad tais atvejais, kai karštam vandeniui ruošti naudojama alternatyvių energijos šaltinių pagaminta šiluma, vartotojai už karštą vandenį atsiskaito pagal apsirūpinimo karštu vandeniu būdą, kai šiluma karštam vandeniui ruošti perkama iš šilumos tiekėjo, o geriamas vanduo – iš geriamojo vandens tiekėjo ir kreiptis į Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją su siūlymu, esant galimybei, pateikti Lietuvos Respublikos Seimui Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3, 32 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto patobulintą variantą dar šio (XII) Seimo pavasario (XIII) sesijoje.

- **Dėl padėties Lietuvos elektros energetikos paslaugų sektoriuje**

Birželio 15 d. Komisijos posėdyje Lietuvos elektros energetikos asociacijos prezidentas V. Paškevičius išreiškė didelį susirūpinimą dėl blogėjančios padėties elektros energetikos paslaugų sektoriuje. Komisija, išklausiusi Lietuvos elektros energetikos asociacijos pateiktą informaciją bei įvairius susijusius klausimus aptarusi su Lietuvos elektros energetikos paslaugų sektoriuje veikiančiomis bendrovėmis, norėdama pilnai išsiaiškinti situaciją šiame sektoriuje, priėmė sprendimą kreiptis į Finansų ministeriją bei Energetikos ministeriją dėl papildomos informacijos pateikimo padėties gerinimo klausimui spręsti.

- **Dėl savivaldybių gyvenamųjų namų nuomininkų įsiskolinimo šilumos tiekėjams**

Rugsėjo 22 d. posėdyje Komisija svarstė savivaldybių gyvenamųjų namų nuomininkų įsiskolinimo šilumos tiekėjams klausimą. Posėdyje pažymėta, kad visoje šalyje šilumos tiekėjai susiduria su socialiniuose būstuose gyvenančių gyventojų už suteiktas paslaugas nemokumu. 2014 m. pabaigoje socialiniuose būstuose gyvenančių vartotojų skola šilumos tiekimo bendrovėms siekė apie 6 mln. Eur, ir tai sudaro 14–20 proc. visų buitinių šilumos vartotojų skolos, nors tokių vartotojų skaičius vidutiniškai sudaro tik apie 2–4 proc. Ir šios vartotojų grupės įsiskolinimo lygis nemažėja jau eilę metų. Komisija, išklausiusi visą informaciją, nusprendė siūlyti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, bendradarbiausiant su Lietuvos savivaldybių asociacija, organizuoti diskusijas su savivaldybėmis, siekiant išsiaiškinti skirtumus, susijusius su savivaldybių gyvenamųjų namų nuomininkų įsiskolinimu šilumos tiekėjams dėl savivaldybių taikomos skirtingos priežiūros praktikos ir parengti rekomendacijas, padedančias sumažinti minėtus įsiskolinimus.

Svarstyti parlamentinės kontrolės ir kiti klausimai:

Kovo 16 d. posėdyje Komisija kartu su Seimo Ekonomikos komitetu bendrame posėdyje svarstė Europos Audito Rūmų ataskaitą Nr.16/2015 „Energinės tiekimo saugumo didinimas sukuriant energijos vidaus rinką. Reikia sutelkti daugiau pastangų“.

Kovo 23 d. posėdyje Komisija aptarė 2015 m. Komisijos veiklos ataskaitą ir pasitvirtino Komisijos 2016 m. kovo-birželio mėnesių darbo planą.

Balandžio 13 d. posėdyje Komisija aptarė šilumos kainas Lietuvos savivaldybėse ir jų palyginimą keliais pjūviais (2015/2016 m., renovuoti/nerenovuoti namai, pagal savivaldybes ir kt. aspektais).

Balandžio 20 d. posėdyje Komisija svarstė antrosios Lietuvos-Lenkijos elektros jungties „LitPol Link“ klausimą.

Gegužės 11 d. posėdyje Komisija nagrinėjo klausimą dėl dujotiekio „Nord Stream“ plėtros pasekmių ir priėmė sprendimą siūlyti Seimo Europos reikalų komitetui surengti bendrą posėdį dėl šio klausimo papildomo svarstymo.

Birželio 22 d. posėdyje Komisija diskutavo tyrimų, susijusių su energetikos sektoriumi, tema.

Rugsėjo 22 d. posėdyje Komisija nagrinėjo nepriklausomų šilumos gamintojų reguliavimo ypatumus.

Kita veikla:

Sausio 24-26 d. Energetikos komisijos pirmininkas R. Sargūnas dalyvavo 9-ajame Europos-Ukrainos forume, kurį organizavo Lenkijos Rytų Europos tyrimų centras ir kuriame dalyvavo įvairių pasaulio šalių energetikos ekspertai, analitikai, politikai. Forume diskutuota labai svarbia Europos Sąjungai tema - energetinio saugumo sukūrimu, kuris realiai užtikrintų energetikos sektoriaus konkurencingumą, padėtų formuoti išorės politiką, sudarytų galimybę energijos kainų mažinimui bendrijos vartotojams. Komisijos pirmininkas forume skaitė pranešimą energetinio saugumo tema: „Energetinis saugumas-tikslo siekimas“.

Kovo 9 d. Komisijos nariai Lietuvos parlamente susitiko su Ukrainos Aukščiausiosios Rados parlamentarų delegacija. Svečiai domėjosi Lietuvos energetikos problemomis, įvykdytais projektais ir iššūkiais ateičiai. Vieni aktualiausių klausimų, iškilusių susitikimo metu, buvo dujų ir elektros tarifai buitiniams ir pramonės vartotojams, dujų tiekimo galimybės iš AB „Klaipėdos nafta“ Suskystintų gamtinių dujų terminalo. Taip pat, Ukrainos parlamentarai aktyviai diskutavo Lietuvos požiūriu į „Nord Stream 2“ projektą ir jo poveikio Ukrainai tema. Ukrainiečiai išreiškė didelį susirūpinimą dėl Rusijos planų pratęsti dujotiekį „Nord Stream 2“ iki Vokietijos, kuris prieštarauja Europos Sąjungos interesams ir kelia tolesnės destabilizacijos Ukrainoje grėsmę ir pakenks Centrinės Europos šalims.

Gegužės 6 d. Komisija kartu su labdaros frontu „Mūsų krantas“ (Europos černobyliciu paramos fondas) surengė tarptautinę konferenciją, skirtą paminėti Černobylio katastrofos 30-ąsias metines ir černobyliciu labdaros fondo „Mūsų krantas“ veiklos 10-ąsias metines. Konferencijoje dalyvavo Lietuvos, Latvijos, Japonijos, Izraelio, Ukrainos ir Baltarusijos atstovai, kurie diskutavo apie atominę energetiką, jos pavojus, branduolines avarijas, taip pat aptarė Černobylio avariją likvidavusių asmenų situaciją skirtingose šalyse.

Gegužės 10 d. Komisija susitiko su Vokietijos Federalinės Užsienio reikalų ministerijos Globalizacijos, energetikos ir klimato politikos departamento gen. direktoriaus pavaduotoju Peteriu Fišeriu (Peter Fisher) bei Ūkio ir energetikos ministerijos Dujų ir naftos rinkų bei krizių prevencijos skyriaus vadovu Stefanu Role (Stefan Rolle). Vienas iš svarbiausių klausimų, kuris buvo gvildinamas susitikimo metu – tai dujotiekio „Nord Stream“ plėtra ir pasekmės Centrinės Europos šalims. Svečiai iš Vokietijos norėjo išgirsti Lietuvos parlamentarų nuomonę šiuo klausimu ir ją palyginti su kitų Baltijos šalių požiūriu.

Gegužės 23 d. Komisija kartu su konferencijos iniciatoriumi Seimo nariu Kęstučiu Daukšiu organizavo konferenciją „Šilumos ūkio plėtros programa – kur esame ir kur einame?“ Konferencijoje buvo diskutuojama apie Lietuvos šilumos ūkį pagal atnaujintą Nacionalinės energetikos strategiją, šilumos ūkio investicijas ir tarptautinę patirtį, miestų šilumos poreikius, apie atliekų, biokuro ir biodujų svarbą šilumos ūkiui.

Komisijos pirmininkas

Ričardas Sargūnas